

ONTZE-DENBORAK ZALDI HARAGIAN DUEN ERAGINA: KONTSUMITZAILEEN IRITZIA

¹Beldarrain, L.R., ^{1,2}Etaio, I., ¹Barron, L.J.R., ³Insausti, K. eta ¹Aldai, N.

¹Lactiker Ikerketa Taldea - Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU), Gasteiz, ²Laboratorio de Analisis sensorial Euskal Herriko Unibertsitatea (LASEHU), Gasteiz, ³IS-FOOD, Nafarroako Unibertsitate Publikoa (UPNA), Iruña.

lorea.rivera@ehu.eus

SARRERA eta MOTIBAZIOA

Beste espezieetako haragiarekin alderatuta, zaldi haragiaren kontsumoa mundo mailan **ez da altua...**

Baina, **ETORKIZUN OPAROA:**

- ✓ Gantz azidoen profil osasuntsua
- ✓ Berotegi-efektuko gasen **emisio baxua**
- ✓ Ekoizpen estentsiboa: mendiko paisaien kontserbazioa eta suteen prebentzioa

IKERKETAREN MUINA

ATAL ESPERIMENTALA

LAGINAK

Hispano-Bretoi arrazako 10 moxal

48 h

Bi solomoak

1,5 zm-ko xerrak

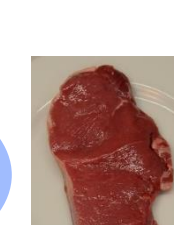

4°C
ILUNPETAN

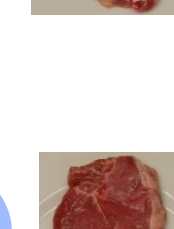
0 egun

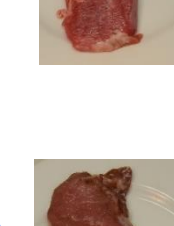
7 egun

14 egun

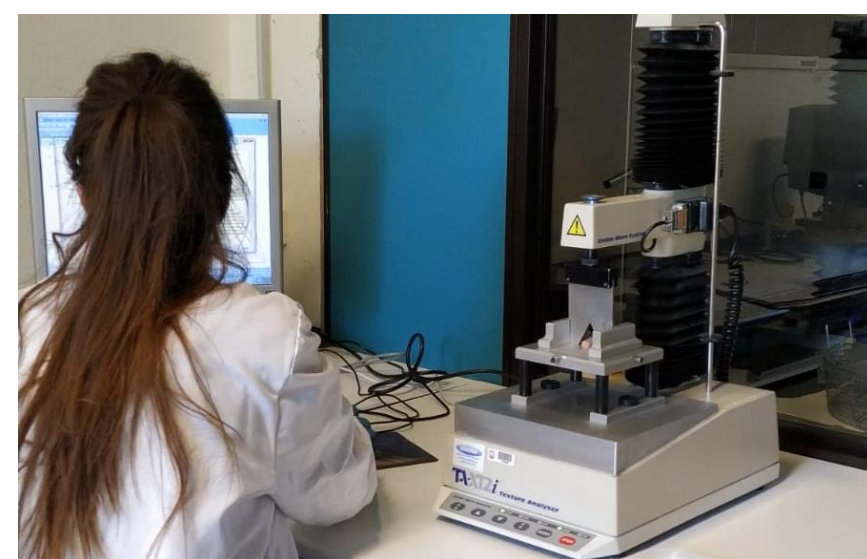
21 egun

-80°C-tara izoztu

MOZKETA INDARRAREN NEURKETA

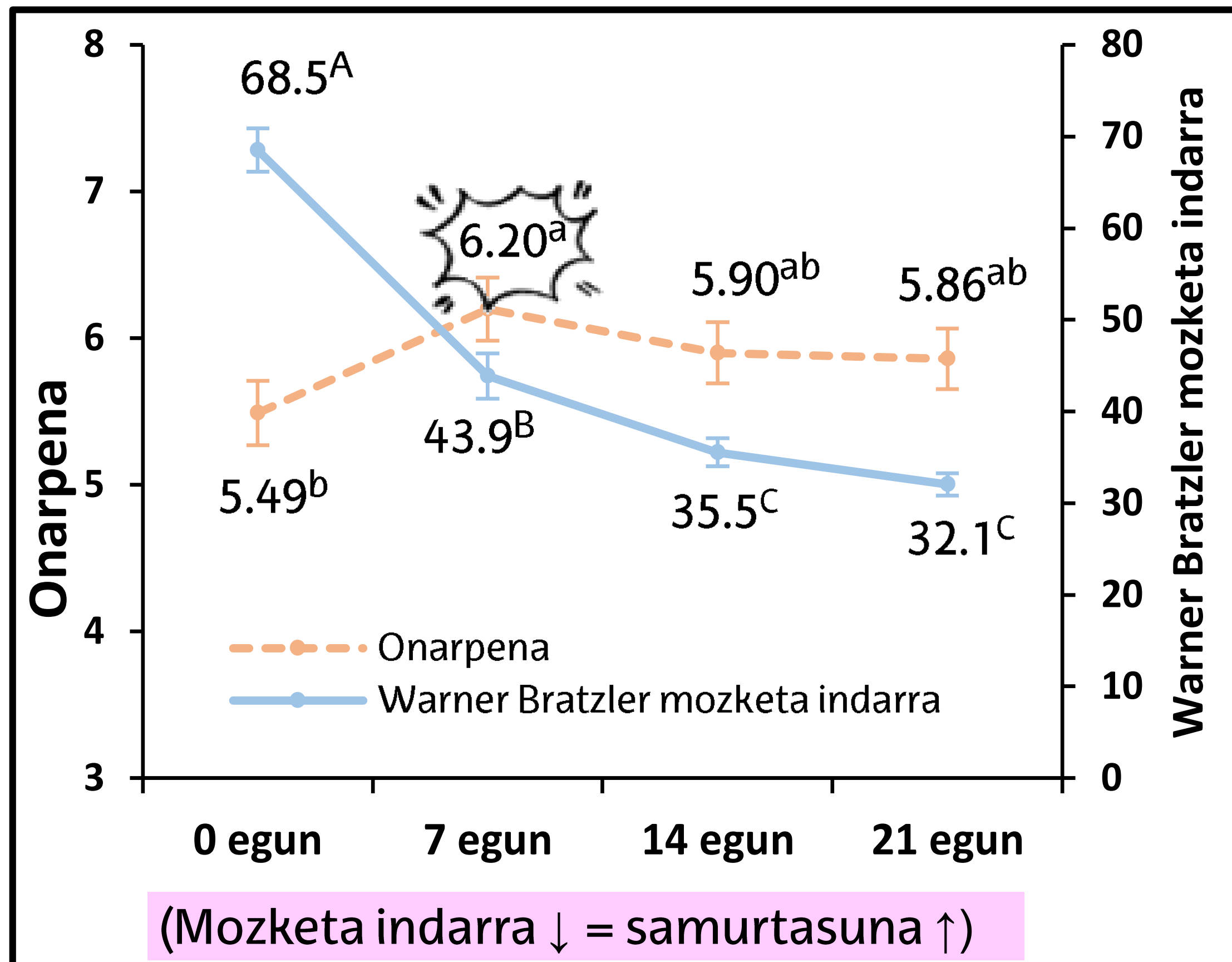
Warner Bratzler Shear Force instrumentua

- ✓ Xerrak ur-bainuan (71 °C)
- ✓ 1x1x1,5 zm³-ko laukiak
- ✓ Laukiak mozteko erabilitako indar maximoa neurtu (300 N)

Análisis estadísticos con SPSS IBM Estadística (v.25) programa erabiliz gauzatu ziren ($p < 0,05$).

LORTUTAKO EMAITZAK

7 egunez ondutako haragia hobeto baloratu zen ondu gabekoa baino

Ontze prozesua aurrera joan ahala mozketa indarra gutxitu: **PROTEINEN DEGRADAZIOA**

Denbora luzeagoz ondutako haragiek tarteko puntuazioa

Jaitiera 0-14 egun bitartean

0 eta 7 egun bitartean: **SAMURTASUNA ↓ ONARPENA ↑**
7 eta 14 egun bitartean beste ezaugarri batzuek eragin

Beste ezaugarri hoiek laginaren deskribapenean aztertu (CATA)

KATEGORIA	CATA HITZAK	ZITAZIO FREKUENTZIA 0 EGUN	ZITAZIO FREKUENTZIA 7 EGUN	ZITAZIO FREKUENTZIA 14 EGUN	ZITAZIO FREKUENTZIA 21 EGUN
Ehundura	Asko murtzikatu beharra	71 ^a	38 ^b	35 ^b	29 ^b
	Oso disolbagarria	20 ^b	44 ^a ↑	48 ^a	45 ^a
	Gogorra	59 ^a	21 ^b	12 ^b	19 ^b
	Lehorra	63 ^a	46 ^b	44 ^b	45 ^b
	Samurra	14 ^b	45 ^a ↑	53 ^a	52 ^a
	Urtua	25 ^b	49 ^a ↑	45 ^a	41 ^a
Usaina/ Zaporea	Bizia	24 ^b	28 ^b	35 ^{ab}	44 ^a ↑
	Gibela	14	24	18	23
	Motela	43 ^a	36 ^a	26 ^{ab}	22 ^b
	Txigortua	23 ^{bc}	18 ^c	33 ^{ab}	39 ^a ↑

0 eta 7 egun bitartean: "oso disolbagarria", "samurra" eta "urtua" terminoen aipamenak gora egin zuen, **ehunduraren garrantzia!**

Usain eta zaporea kategorian ere aldaketak ikusi ziren, ontze prozesuak haragia konposatu aromatikoetan ere eragina dutelako.

ONDORIOAK

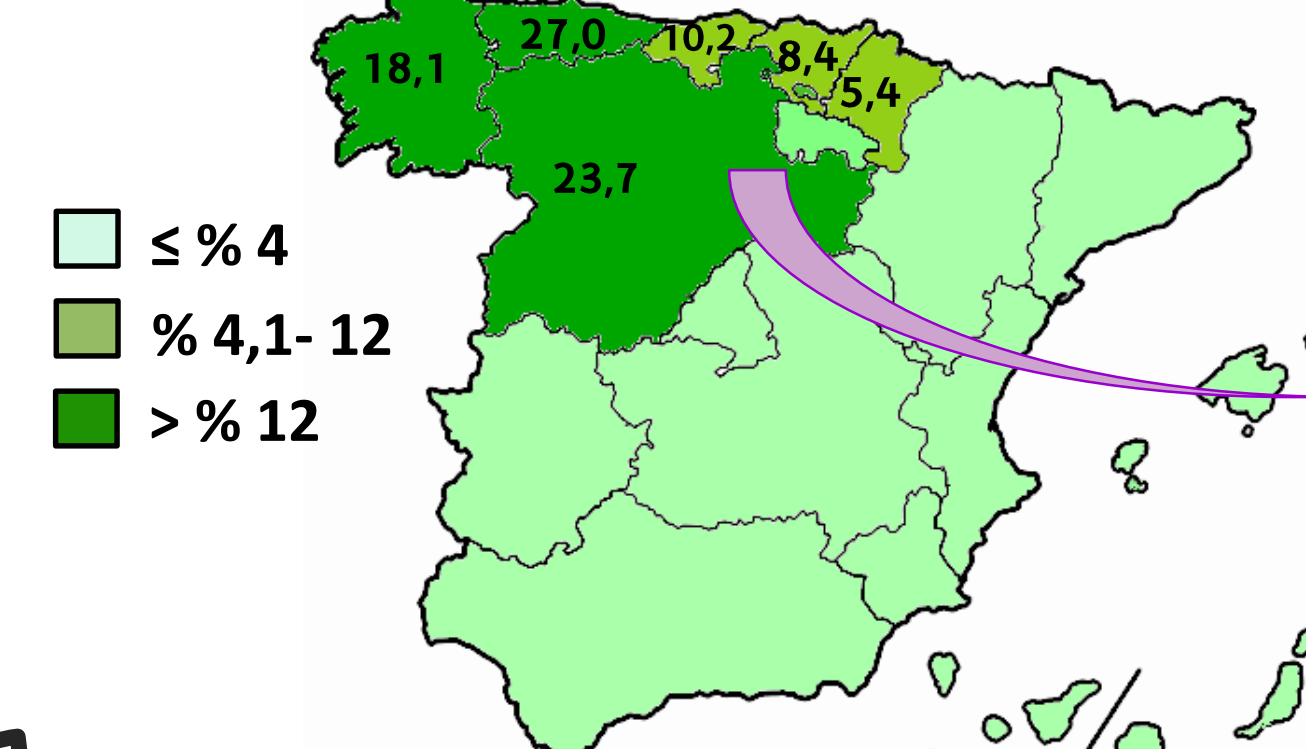
Samurtasunak zaldi-haragiaren onarpenean duen eragina berretsi da. Gure emaitzen arabera, **ontze prozesuaren iraupen optimoa 7 egunekoa** dela esan genezake. Prozesu luzeagoek behar duten inbertsio ekonomikoa ez da justifikatzen.

ARLOKO EGOERA eta HELBURUAK

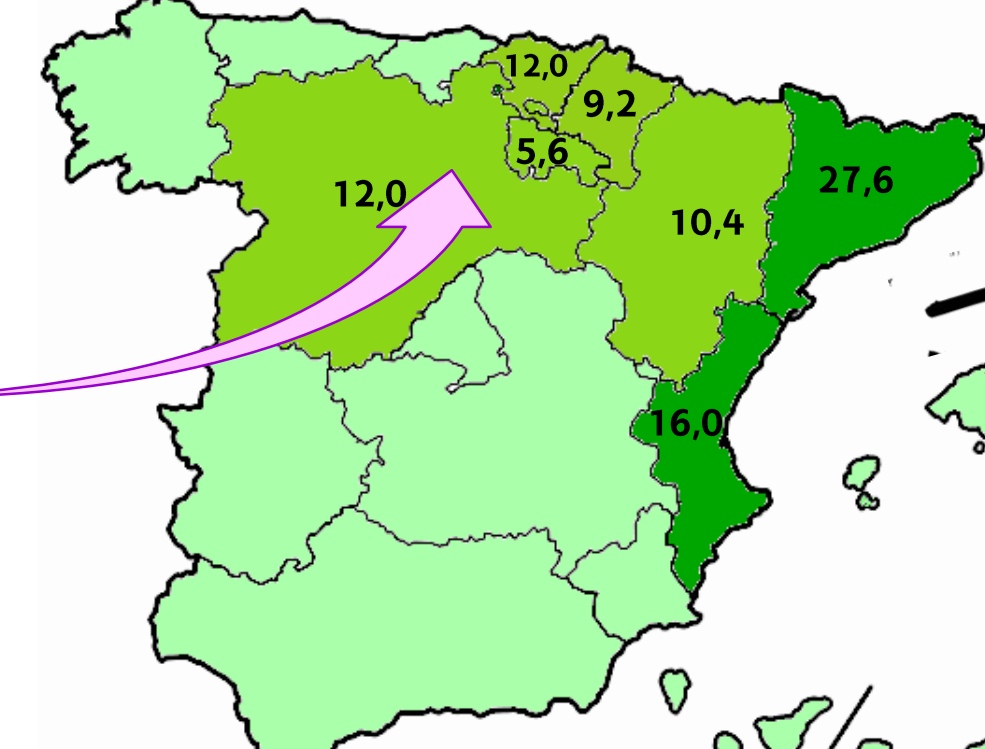
Zaldi haragiaren kontsumoak **GORA** egin du azken bi hamarkadetan, bai **mundu mailan** eta baita **Espainiar estatuan**. Bertan, baldintza klimatologiko gogorretara moldatzen diren arrazak hazten dira, mendi eta bailaretan.

A) HAZKUNTZA USTIATEGIAK (%)

B) GIZENDEGIAR (%)

Jatorriko lurraldetan balio erantsiaren galera

EAEn zaldi-haragia ekoiztu eta merkaturatzeko potentzialtasuna

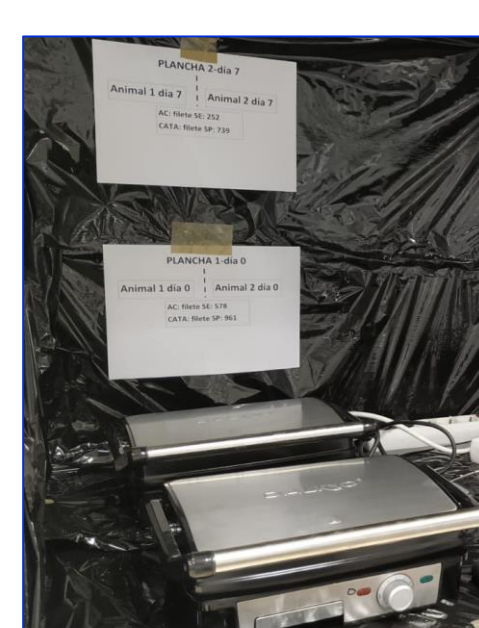
... baina kontsumoa eta ezagutza mugatuak

Ikerketa gehiagoren beharra

HELBURUA: Ontze prozesuak samurtasunean eta kontsumitzaileen balorazioan duen eragina aztertu

KONTSUMITZAILEEKIN EGINDAKO LANA

n=120 boluntario, 10 sesio

- ✓ Xerrak plantxan (71°C)
- ✓ 2x1,5x2 zm³-ko laukiak
- ✓ Boluntario bakoitzak ontze denbora bakoitzeko lagin bat ebaluatu, birritan:

1) Onarpena:

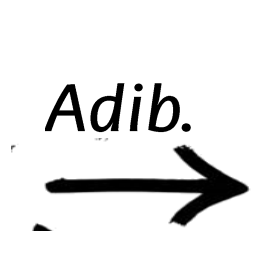
Zenbateraino duzu gustuko xerra hau?

Ez dut batere gustuko

Oso gustuko dut

2) Deskribapena, Check-all-that-apply (CATA) metodoa:

Hitz zerrenda batetik, lagin bakoitza deskribatzeko hitz egokiak aukeratu

- ☒ Samurra
- ☐ Gogorra
- ☒ (...)

Eskerrak

Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapena eta Azpiegitura Sailari L.R. Beldarrainen doktorego bekarengatik. Proiektu hau Lactiker ikerketa taldeak finantzatu du, (Euskal Unibertsitate Sistemako Ikerketa Talde Finkatua; IT944-16).

